

Obsah

Úvod (Jiří Kantor, Jan Chrastina)	7
---	---

1 Teoretická východiska

(Jiří Kantor, Jan Chrastina, Libuše Ludíková, Jan Koucun)	13
1.1 Těžké kombinované postižení v kontextu Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disabilit a zdraví... 14	14
1.2 Funkční paradigma a behaviorální teorie.....	18
1.3 Východiska humanistické a vývojové psychologie.....	21
1.4 Problematika testování osob s těžkým kombinovaným postižením v hudebním kontextu.....	24
1.5 Deinstitutionalizace přístupu a zaměření intervence na komunitu ..	27
1.6 Využití vibrací a počítačových technologií v muzikoterapeutickém procesu.....	29
1.7 Proměny v náhledu na osobnost jedince s těžkým kombinovaným postižením a jejich vliv na intervenční programy	31
1.8 Procesuální hledisko edukace a terapie	33
1.9 Sumarizace teoretických východisek.....	35
1.10 Shrnutí první kapitoly	38

2 Výzkumy a jejich metodiky

(Jiří Kantor, Libuše Ludíková, Jan Chrastina, Lenka Kružíková).....	39
2.1 Výzkum edukačního procesu u žáků s těžkým kombinovaným postižením	39
2.1.1 Sběr dat.....	41
2.1.2 Analýza dat a jejich interpretace.....	43
2.2 Další výzkumy a průzkumy využité při vytváření teorie.....	47
2.2.1 Obsahová analýza případových studií	47
2.2.2 Hermeneutický kruh	52
2.2.3 Hudební a obsahová analýza kontaktních písní	55
2.3 Shrnutí druhé kapitoly	58

3 Sebeobsluha a trénink pohybových funkcí u osob s těžkým kombinovaným postižením (<i>Jiří Kantor, Jan Chrastina</i>).....	59
3.1 Návčik běžných denních činností.....	59
3.2 Pohybové funkce.....	66
3.2.1 Diagnostika pohybových funkcí.....	67
3.2.2 Trénink pohybových funkcí.....	68
3.2.2.1 Pohyb horní končetinou.....	70
3.2.2.2 Funkce zodpovídající za otevření dlaně.....	74
3.2.2.3 Funkce zodpovídající za úchop.....	75
3.2.2.4 Hybnost prstů.....	76
3.2.2.5 Koordinace horních končetin.....	77
3.2.2.6 Vizuomotorická koordinace.....	79
3.2.2.7 Výkonnostní a kvalitativní aspekty pohybu.....	80
3.2.2.8 Funkce zodpovědné za vzpřímené držení hlavy.....	82
3.2.2.9 Funkce potřebné pro samostatný přesun žáka.....	83
3.2.2.10 Ukázka rozvoje motoriky z případové studie č. 1.....	83
3.3 Shrnutí třetí kapitoly.....	85
4 Učení se a rozvoj kognitivně-percepčních funkcí u osob s těžkým kombinovaným postižením (<i>Jiří Kantor, Svatava Drličková, Jan Koucun</i>).....	87
4.1 Obsah vzdělávání dle rámcových vzdělávacích programů.....	88
4.2 Výukové strategie u žáků s těžkým kombinovaným postižením.....	89
4.3 Využití hudebních aktivit při procesu učení.....	90
4.3.1 Písňe pro výuku.....	91
4.4 Rozvoj kognitivně-percepčních funkcí.....	95
4.5 Shrnutí čtvrté kapitoly.....	105
5 Komunikace a rozvoj řeči u osob s těžkým kombinovaným postižením (<i>Jiří Kantor, Svatava Drličková, Jana Weber</i>).....	107
5.1 Ukázka vlivu interakce na komunikaci z případové studie č. 2.....	108
5.2 Neverbální komunikace.....	109
5.3 Návčik alternativní komunikace.....	112
5.4 Rozvoj řečové produkce.....	113
5.5 Ukázka rozvoje komunikace z případové studie č. 3.....	120
5.6 Rozvoj sociálních dovedností.....	121

5.7	Ukázka práce s agresivitou a rozvoje sociálních dovedností z případové studie č. 4	123
5.8	Shrnutí páté kapitoly	125
6	Interakce a vývoj vztahu osob s těžkým kombinovaným postižením a profesionálů	
	<i>(Jiří Kantor, Svatava Drlíčková, Jana Weber, Martina Friedlová)</i>	127
6.1	Analýza interakce mezi učitelem a žákem.....	128
6.2	Fáze struktury procesu vývoje vztahu.....	130
6.2.1	Akceptace žáka učitelem.....	131
6.2.2	Proces adaptace žáka v kontextu edukace	133
6.2.2.1	Ukázka adaptace dívky s těžkým kombinovaným postižením na muzikoterapeutku z případové studie č. 5	135
6.2.2.2	Adaptace na časovou a prostorovou strukturu edukace osob s těžkým kombinovaným postižením.....	136
6.2.2.3	Ukázka adaptačních problémů z případové studie č. 6	138
6.2.3	Vytváření příznivého sociálního klimatu	139
6.2.4	Experimentování s využitím kreativních prostředků	142
6.2.4.1	Ukázka experimentování s kreativními prostředky z případové studie č. 7.....	147
6.2.5	Rituály v edukačním a terapeutickém procesu.....	151
6.3	Fáze interakcí procesu vývoje vztahu.....	157
6.3.1	Obsah interakcí v edukačním a terapeutickém procesu.....	158
6.4	Fáze potenciálu procesu vývoje vztahu.....	160
6.4.1	Potenciál žáků s těžkým kombinovaným postižením a vyšší psychické potřeby	161
6.4.2	Syntéza závěrů týkajících se rozvoje potenciálu žáka s těžkým kombinovaným postižením a aplikace kreativních prostředků.....	164
6.4.3	Ukázka vlivu terminálního onemocnění na průběh intervence z případové studie č. 8.....	167
6.5	Interakční proces a vývoj vztahu na bázi struktury Gendosova modelu tuvinské rozcvičky.....	169
6.5.1	První část Gendosovy tuvinské rozcvičky (KYZY).....	170
6.5.2	Druhá část Gendosovy tuvinské rozcvičky (TEMYŠ)	172
6.5.3	Třetí část Gendosovy tuvinské rozcvičky (IN).....	173
6.6	Shrnutí šesté kapitoly.....	176

7 Komunitní aktivity a kreativní přístupy v sociální rehabilitaci osob s těžkým kombinovaným postižením (<i>Jiří Kantor, Jana Weber</i>)	179
7.1 Východiska komunitních forem expresivních terapií	181
7.2 Komunitní aktivity v kontextu edukace.....	185
7.2.1 Interakce komunitního charakteru mezi žáky a učiteli	185
7.2.2 Začlenění rodinných příslušníků do uměleckých aktivit	190
7.2.2.1 Umělecké aktivity pro rodinné příslušníky.....	191
7.2.3 Interakce osob s těžkým kombinovaným postižením a okolní společnosti	193
7.3 Shrnutí sedmé kapitoly	195
8 Odborná příprava zájemců o kreativní přístupy (<i>Jiří Kantor, Martina Friedlová</i>)	197
8.1 Návrh tematických bloků pro vzdělávání v kreativních přístupech	199
8.2 Shrnutí osmé kapitoly	200
Závěr (<i>Jiří Kantor</i>).....	201
Souhrn	203
Summary	205
Seznam tabulek, schémat, obrázků a grafů	207
Autorský kolektiv	209
Jmenný rejstřík	211
Věcný rejstřík	213
Literatura	215
PŘÍLOHA Č. 1: Ukázky z pedagogické dokumentace	223
PŘÍLOHA Č. 2: Přepis přípravy vystoupení osob s kombinovaným postižením pro rodiny	226